

2005. szeptember 28., szerda

II. MELLÉKLET

A MOZDONYVEZETŐK KÖTELESSÉGEI

1. Az előírt ellenőrzések, különösen a jármű működésére és terhelhetőségére vonatkozó ellenőrzések végrehajtása indulás előtt.
2. Segítségnyújtás a fékek hatékonyságának ellenőrzésében.
3. A mozdonyok megfelelő és biztonságos módon való vezetése a jelzések, sebességkorlátozások és a menetrendek kellő figyelembe vételével.
4. Az éberségi biztonsági rendszer és a vonatirányító rendszer üzemeltetése, valamint a műszerek figyelése és használata.
5. A technikai és működésbeli hibák, valamint a rendkívüli események jó időben történő felismerése és azonosítása, valamint ha szükséges, a kocsik és vagonok sérülések és hibák szempontjából történő vizsgálata, a vonat védelme és segítség hívása.
6. A kisebb hibák kijavítása, javítási munkák kezdeményezése a járművek komolyabb hibái esetén.
7. A vonat biztonságos tolatása.
8. A szokásos nyilvántartások kezelése, tömör írásos, szóbeli, vagy számítógépes jelentés benyújtása a rendkívüli eseményekről.

III. MELLÉKLET

ALAPKÖVETELMÉNYEK

1. **Végzettség**
  - legalább kilenc éves középfokú képzés, amelyet két vagy három éves felsőfokú képzés követ technikai szakmákban, szakképzésben vagy üzleti szakmákban.
  - vagy: legalább 12 év iskolai képzés.
2. **Kinevezés előtti vizsgálat minimális tartalma**
  - 2.1 *Orvosi vizsgálatok*
    - általános orvosi vizsgálat;
    - érzékszervek működésének vizsgálata (látás, hallás, színérzékelés);
    - vér- vagy vizeletvizsgálat a cukorbetegség vagy más, a klinikai vizsgálat által jelzett betegségek észlelésére;
    - nyugalmi EKG;
    - tiltott szerek fogyasztásának vizsgálata.
  - 2.2 *Pszichológiai vizsgálatok*

A pszichológiai vizsgálatok célja, hogy a vasúttársaságnak segítséget nyújtsanak a feladataik biztonságos ellátásához szükséges kognitív, pszichomotoros, viselkedésbeli és személyiségbeli képességekkel rendelkező személyzet alkalmazásában és irányításában.

A pszichológiai vizsgálat tartalmának meghatározásakor a pszichológusnak figyelembe kell vennie legalább az alábbi, az egyes biztonsági funkciók követelményei szempontjából fontos kritériumokat:

    - kognitív: figyelem és koncentráció; emlékezés; felfogóképesség; érvelés; kommunikáció;

2005. szeptember 28., szerda

- pszichomotoros: reakcióidő, kézkoordináció;
- viselkedés és személyiség: érzelmi önkontroll, viselkedésbeli megbízhatóság, önállóság, lelkiismeretesség.

Ha a pszichológus a fenti kritériumok bármelyikét kihagyja, döntését indokolnia és dokumentálnia kell.

3. Kinevezés utáni időszakos vizsgálatok

A 14. cikk (1) bekezdésében említett gyakoriságon túl az üzemorvosnak növelnie kell a vizsgálatok gyakoriságát, amennyiben a személyzet tagjainak egészsége ezt megköveteli.

3.1 A kinevezés utáni időszakos orvosi vizsgálat minimális tartalma

Amennyiben a dolgozó megfelel a kinevezése előtt végrehajtott vizsgálaton megkövetelt kritériumoknak, a specializált időszakos vizsgálatoknak legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

- általános orvosi vizsgálat;
- érzékszervek működésének vizsgálata (látás, hallás, színérzékelés);
- vér- vagy vizeletvizsgálat a cukorbetegség vagy más, a klinikai vizsgálat által jelzett betegségek észlelésére;
- tiltott szerek használatának vizsgálata, amennyiben ez orvosilag javallott.

A 40 év feletti mozdonyvezetők esetén nyugalmi EKG-vizsgálatot is kötelező végezni.

3.2 Fizikai alkalmasság ellenőrzése

A fizikai alkalmasságot rendszeresen, illetve bármilyen munkahelyi baleset **vagy bármilyen személyi sérüléssel járó balesetet követő szabadság** után vizsgálni kell. Az üzemorvos vagy a vasúttársaság egészségügyi szolgálata saját döntése alapján további orvosi vizsgálatot is végrehajthat, különösen 30 napig tartó betegszabadság után. Ha a munkaadónak biztonsági okokból vissza kellett hívnia a mozdonyvezetőt a szolgálatból, a munkaadó kérheti az **akkreditált** orvost, hogy ellenőrizze a mozdonyvezető fizikai alkalmasságát.

Szolgálati idejük alatt a mozdonyvezetők nem állhatnak koncentrációjuk, figyelmük vagy viselkedésük befolyásolására alkalmas anyag hatása alatt.

4. Egészségügyi követelmények

4.1 Általános követelmények

A személyzet nem szenvedhet olyan betegségben, illetve nem állhat olyan gyógyszeres kezelés alatt, amely valószínűsíthetően az alábbiakat okozza:

- hirtelen eszméletvesztés;
- figyelem vagy koncentráció csökkenése;
- hirtelen cselekvőképtelenség;
- egyensúly- vagy koordinációvesztés;
- mozgásképesség jelentős korlátozása.

4.2 Látás

A látás vonatkozásában az alábbi követelményeknek kell megfelelni:

- távoli látóélesség, korrekcióval vagy anélkül: 0,8; legalább 0,3 a rosszabbik szemem;
- korrekciós kontaktlencse maximuma: túllátás: +5/rövidlátás: -8. Kivételes esetekben és szemész szakorvos szakvéleményének beszerzése után eltérések engedélyezhetők. A döntést az üzemorvos hozza;
- közeli és közbenső látás: megfelelő, korrekcióval vagy anélkül;
- kontaktlencse használata engedélyezett;

2005. szeptember 28., szerda

- normál színlátás: elismert vizsgálat, például Ishihara-féle táblák, valamint szükség esetén egy másik elismert vizsgálat használatával;
- látótér: teljes;
- látás mindkét szemem: megfelelő;
- kétszemes látás: megfelelő;
- kontrasztérzékenység: jó;
- nincsenek progresszív szembetegségek;
- a lencseimplantátumok, keratotómiás és keratektomiás műtétek csak akkor engedélyezettek, ha azokat évente vagy az üzemorvos által meghatározott időközönként rendszeresen ellenőrzik.

4.3 Hallással kapcsolatos követelmények

Audiogramos vizsgálattal megerősített megfelelő hallás, azaz:

- telefonbeszélgetés folytatásához és a figyelmeztető hangjelzések és rádióüzenetek meghallásához elegendő hallás.

Az alábbi értékek használhatók iránymutatásként:

- a halláscsökkenés mértéke nem lehet magasabb 40 dB-nél 500 és 1 000 Hz-en;
- a halláscsökkenés mértéke a rosszabbik légvezetésű fülön nem lehet 45 dB-nél nagyobb 2 000 Hz-en.

4.4 Terhesség

Alacsony tűrőképesség vagy patológiás terhesség esetén a terhességet a mozdonyvezetők átmeneti kizárását indokló körülménynek kell tekinteni. Az üzemorvosnak (a fentiekben meghatározott módon) biztosítania kell a terhes dolgozókat védő jogszabályi rendelkezések alkalmazását.

4.5 A mozdonyvezetőkre vonatkozó speciális egészségügyi kritériumok**4.5.1 Látás**

- távoli látóélesség, korrekcióval vagy anélkül: 1,2; legalább 0,5 a rosszabbik szemem;
- erős fényvel szembeni ellenállóképesség;
- színes kontaktlencsék és a színezett szemüveglencsék használata nem engedélyezett. UV-szűrő lencsék használata engedélyezett.

4.5.2 Hallással és beszéddel kapcsolatos követelmények

- a vestibuláris rendszerben nincs rendellenesség.
- nincs krónikus beszédzavar (mivel fennáll a hangos és érthető módon történő üzenetváltás szükségessége);
- nincs szükség hallókészülék **használatára**.

5. Nyelvvizsgák

A vasúti forgalmat irányító személyzetnek képesnek kell lennie az ÁME üzemeltetési előírásaiban foglalt üzenetek és kommunikációs módszer használatára.

A vasúttársaságok által alkalmazott azon mozdonyvezetőknek és más személyzetnek, akiknek fontos biztonsági kérdésekről kell az infrastruktúra működtetőjével kommunikálniuk, nyelvvismerettel kell rendelkezniük az érintett infrastruktúraműködtető által megjelölt nyelven. E nyelvvismeretnek olyan szintűnek kell lennie, amely képessé teszi őket az aktív és hatékony kommunikációra a rutinhelyzetekben, nehéz körülmények között és vészhelyzetben egyaránt.
